

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิ ตถาณุเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุราษฎร์ธานี เขต 1

กระทรวงศึกษาธิการ

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง

หลักการและเหตุผล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ โดยมาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กรได้ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีมีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริตและเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) เป็นหน่วยงานรัฐที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยมีการดำเนินงานให้สอดคล้องตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยให้ส่วนราชการระดับกรมรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานรัฐที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นที่อยู่ภายใต้สังกัดหรือกำกับ ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานละ ๑ หน่วยงาน ตามกรอบการประเมินฯ ที่กำหนดและเพื่อเป็นการส่งเสริมการบริหารงานตามกรอบธรรมาภิบาลและเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ให้เป็นไปตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) รวมถึงเป็นการดำเนินงานให้สอดคล้องตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ดังนั้น เพื่อเป็นการดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับนโยบายต่าง ๆ และเพื่อเป็นการสร้างตระหนักในเรื่องการป้องกันการทุจริต มีแผนบริหารจัดการเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ ส่งเสริมการปฏิบัติงานให้ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึง มุ่งมั่นให้เกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน ตลอดจนเป็นการกำหนดมาตรการ กลไกใหม่และระบบในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) จึงได้มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาอย่างต่อเนื่องและการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงาน ให้มีระบบบริหารจัดการภายในที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานทุกส่วน

การเตรียมการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องดำเนินการคัดเลือกกระบวนการงานจากภาระงานที่จะทำการประเมิน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

เมื่อคัดเลือกภาระงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตได้แล้ว ให้ดำเนินการคัดเลือกกระบวนการงานของภาระงานด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะภาระงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตสูงและจัดเตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทางหรือหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นลงมือทำตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การประเมินสถานะความเสี่ยง
๓. การประเมินค่าความเสี่ยงรวม
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

สาเหตุของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑. ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒. ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อม ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงที่จะเกิดผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรมหรือภารกิจของหน่วยงานว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
๑	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง - อาจมีบุคคล ร้านค้า ผู้ประกอบการ มีการยื่นพิเศษในการจัดซื้อจัดจ้างให้ข้อเสนอเลือกร้านของตน - อาจมีเจ้าหน้าที่ เอื้อประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม หวังและค่านึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน	๑	๑	ต่ำ
		๑	๑	ต่ำ
๒	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล - มีผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการบรรจุ/ย้าย/เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ - มีให้/รับสินบนเพื่อแลกกับผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือน	๑	๑	ต่ำ
		๑	๑	ต่ำ

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังขึ้นน้อยมาก
๒	น้อย	มีโอกาสดังขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังขึ้นปานกลาง
๔	มาก	มีโอกาสดังขึ้นมาก
๕	มากที่สุด	มีโอกาสดังขึ้นมากที่สุด

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อยมาก
๒	น้อย	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อย
๓	ปานกลาง	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบปานกลาง
๔	มาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมาก
๕	มากที่สุด	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมากที่สุด

ระดับของความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	การแสดงสัญลักษณ์	มาตรการควบคุม
ต่ำ (Low)	๑ – ๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง
ปานกลาง (Medium)	๔ – ๘ คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการควบคุม
สูง (High)	๙ – ๑๔ คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิกเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)				

มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

มาตรการ

- ๑) ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๒) ผู้บังคับบัญชาควบคุมติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด ร่วมสร้างจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต
- ๓) มีการดำเนินการทำเอกสารตามระเบียบและจัดเก็บเอกสารที่เป็นระบบชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

มาตรการ

- ๑) ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑
- ๒) ประกาศเจตนารมณ์และสร้างวัฒนธรรมตามนโยบาย No Gift Policy
- ๓) ผู้บังคับบัญชา ควบคุมติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด ร่วมสร้างจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต

ผลการดำเนินการตามมาตรการหรือการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง

โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) ได้กำหนดมาตรการป้องกัน และควบคุมการทุจริตไว้โดยภาพรวม ดังนี้

๑. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
๒. ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบด้านการเงินได้รับความรู้ ความเข้าใจ กฎระเบียบ กฎหมายที่ใช้ในการทำงาน
๓. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ
๔. ประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงเรียน
๕. สร้างสื่อประชาสัมพันธ์แนวสร้างสรรค์การต่อต้านการทุจริต และประพจน์มิชอบ
๖. แจ้งหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
๗. ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
๘. จัดทำช่องทางร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต และประพจน์มิชอบ
๙. การเปิดเผยเอกสารราชการตามที่กฎหมายกำหนด
๑๐. ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดี และไม่ปกป้องผู้กระทำความผิด
๑๑. บุคลากรภายในองค์กรช่วยกันเป็นหูเป็นตา สอดส่อง แจ้งเบาะแส รายงานพฤติกรรมเกี่ยวกับการทุจริต

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยการเฝ้าระวังและติดตามความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ โดยดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามแนวปฏิบัติในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนี้

๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา
๒. งดรับของขวัญ/ของกำนัล/เงินสนับสนุน/เงินบริจาค ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ว่าเงิน ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจส่งผลต่อทางราชการได้
๓. ไม่เรียกรับผลประโยชน์อื่นใดที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งจากผู้จ้างและผู้รับจ้าง

๔. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ตัวเองหรือพวกพ้อง และเสียประโยชน์ของทางราชการ

๕. วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิเช่น ไม่กำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง ไม่กำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกันและไม่ให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง แก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูล หรือการปกปิดข้อมูล

๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

๗. ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

เหตุการณ์ความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล ด้วยการเฝ้าระวังและติดตามความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ โดยดำเนินการบริหารงานบุคคล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ และประกาศเจตนารมณ์และสร้างวัฒนธรรมตามนโยบาย No Gift Policy เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล ดังนี้

๑. ปฏิบัติตามนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) จากการปฏิบัติหน้าที่
๒. ไม่เรียกรับเงิน/สินบน/ของกำนัล เพื่อแลกกับการบรรจุ/ย้าย/เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ
๓. ไม่เรียกรับเงิน/สินบน/ของกำนัล เพื่อแลกกับผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือน
๔. งดรับของขวัญ/ของกำนัล/เงินสนับสนุน/เงินบริจาค ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ตัวเงิน เพื่อแลกกับการบรรจุ/ย้าย/เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ
๕. งดรับของขวัญ/ของกำนัล/เงินสนับสนุน/เงินบริจาค ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ตัวเงิน เพื่อแลกกับผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือน
๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 1
กระทรวงศึกษาธิการ